



Enheten för kemi, mikrobiologi och toxikologi
Karin Staaf, 010-730 91 65
arbetsmiljoverket@av.se

Miljödepartementet

Remiss: Framtidens kemikaliekontroll – Hantering av kombinationseffekter och gruppvis bedömning av ämnen (SOU 2019:45)

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket har beretts möjlighet att yttra sig om betänkande och utredning om kombinationseffekter och gruppvis hantering av ämnen. Arbetsmiljöverket håller med om att det är viktigt att göra riskbedömningar för blandningar och att öka kunskapen hur man gör det för att skydda arbetstagares hälsa.

Arbetsmiljöverket håller däremot inte med om att ny lagstiftning skulle kunna vara en väg för att få en minskad exponering för blandningar. Arbetsmiljöverket hade också önskat en mer omfattande konsekvensanalys för de rekommenderade åtgärderna.

Arbetsmiljöverkets synpunkter och ställningstaganden

Rapporten presenterar elva rekommendationer om hur europeisk kemikaliekontroll kan utvecklas för att

- förbättra regulatorisk riskbedömning och hantering av oavsiktligt uppkomna blandningar av kemikalier, och
- öka och utveckla användningen av gruppvis bedömning och hantering av ämnen för att stödja användningen av substitutionsprincipen och göra kemikaliekontrollen mer effektiv.

Arbetsmiljöverket har ur ett arbetsmiljöperspektiv några synpunkter på rapporten.

Arbetsmiljöverket håller med om att det är svårt att göra riskbedömningar för blandningar och att kunskapen måste öka på många plan.

Arbetsmiljöverket tycker också att det vore bra att man kan hantera flera kemikalier gruppvis vid exempelvis vid framtagande av hygieniska



gränsvärden inom arbetsmiljölagstiftningen och begränsningar och tillstånd inom Reach-förordningen.

Brister i konsekvensanalysen

För att kunna ta ställning till om dessa elva väldigt omfattande och resurskrävande förslag är den mest effektiva vägen att gå, hade vi önskat att en mer omfattande konsekvensanalys hade redovisats. I rapporten står det att dessa bör göras när beslut om åtgärder ska tas. Vår uppfattning är att det borde ha gjorts åtminstone en grov uppskattning i rapporten för att visa på ungefärliga konsekvenser inklusive kostnader för alla dessa elva åtgärder. Vissa beräkningar är gjorda men vår bedömning är att de inte är fullständiga. Till exempel i förslaget till att samla in användningsdata så saknas helt beräkning av kostnader för företag eller övriga som ska rapportera in informationen. Vår bedömning är att detta kommer vara resurs- och kostnadskrävande för företagen och vi har svårt att bedöma om nyttan med denna databas är tillräckligt stor. En oro är att resurser som kan användas till att arbeta med specifika åtgärder på arbetsplatserna som kan ge en bättre arbetsmiljö kommer att ägnas till inrapportering av data.

Ny lagstiftning

För att få en bättre riskbedömning för blandningar tror vi inte på implementering av en ny lagstiftning på kemikalieområdet. Redan idag så finns det flera lagstiftningar som styr arbetsmiljöarbetet inom kemiområdet, framförallt arbetsmiljödirektiven (kemiska agens direktivet, carcinogen och mutagen direktivet m.fl.) och Reach-förordningen. Det är redan idag med två parallella lagstiftningar, Reach-förordningen och arbetsmiljölagstiftningen, komplext för arbetsgivaren att till fullo förstå sina skyldigheter. Införandet av ytterligare ett regelverk skulle öka komplexiteten. Om det finns luckor i dagens lagstiftning tycker Arbetsmiljöverket att man hellre skulle komplettera dagens gällande lagstiftningar.

Vi kan dock inte se att motsvarande luckor finns inom arbetsmiljölagstiftningen. I kemiska agensdirektivet som är implementerat i Arbetsmiljöverkets föreskrifter (2011:19) om kemiska arbetsmiljörisker finns det krav på att arbetsgivaren ska riskbedöma samverkande effekter och i möjligaste mån utföra substitution så att riskerna tillsammans blir så små som möjligt. Avseende carcinogena, reproduktionsstörande och mutagena ämnen är dessa krav ännu mer långtgående, i dessa fall krävs en teknisk utredning som ska visa att det inte är möjligt att substituera dessa ämnen innan de får användas.



De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Erna Zelmin-Ekenhem. I den slutliga handläggningen har även Björne Olsson deltagit. Föredragande har varit Karin Staaf.



Erna Zelmin-Ekenhem



Karin Staaf

Kopia skickad till:
Arbetsmarknadsdepartementet

